

De patiënt en mantelzorgparticipatie

Heidi Tanghe, BZIO Oostende

Ik ben enerzijds hulpverlener, maar anderzijds ben ik zelf mantelzorger. Ook vanuit dit perspectief kan ik dus duiding geven. Hoe komt het beleid aan bij mantelzorgers? De verwachtingen liggen heel hoog. De vermaatschappelijking van de zorg legt de bal in het kamp van de mantelzorger. Hoe kan je dit aanpakken als mantelzorger? Mantelzorger zijn is een mooie en verrijkende ervaring. Je doet dit uit persoonlijke betrokkenheid of vanuit een emotionele relatie. Mantelzorg komt in allerlei vormen voor zoals verzorging, emotionele steun, contacten leggen met artsen, de administratie bijhouden, enz. Mantelzorg varieert van af en toe, tot 24-7. Vaak is er één centrale mantelzorger, maar in zwaardere zorgsituaties zijn er meestal meerdere mensen betrokken. Tot hoever wil je gaan als mantelzorger, hoe bewaak je je grenzen?

In deze lezing bespreken we een aantal tools voor mantelzorgers, vanuit het perspectief van de patiënten en de mantelzorg. We kijken naar de mantelzorger om de hiaten in de zorg op te vangen. Maar willen patiënten/mantelzorgers dit wel? Participatie is o.a. het recht op het maken van keuze. De persoon met NAH wordt samen met zijn mantelzorger in het 'zorgbad' gegooid, vaak zonder reddingvest. Van bij de start verwachten we veel van de tandem patiënt-mantelzorger. Maar willen en vooral kunnen ze dit wel? In hoeverre geven we keuzes. Hoe gaan we hiermee om? Wat als een patiënt geen hulp wil van zijn mantelzorger, of het net opdringt? Wat als de mantelzorger de mentale weerbaarheid niet heeft om zorg vol te houden? We spreken nogal snel van een niet-gemotiveerde mantelzorger. Hoe bekijken we de verschillende posities van patiënt en mantelzorger in functie van zorgverlening?

Aandacht voor occasionele mantelzorgers

Greet Demesmaeker, AP Hogeschool Antwerpen

Door de breuk in zijn leven die de persoon met NAH ondervindt, verandert de relatie met zijn naasten naar een zorgrelatie. Deze lezing gaat in op een onderzoek naar welke impact de nieuwe zorgsituatie heeft op de occasionele mantelzorgers, personen uit het secundaire netwerk die af en toe ondersteuning bieden, zowel aan de persoon met NAH als aan de primaire mantelzorger. Wat zijn de motivaties, noden en verwachtingen van de personen uit het secundaire netwerk? Hoe beleeft de occasionele mantelzorger deze nieuwe zorgrelatie? Welke rol/positie kunnen professionals in de ambulante ondersteuning opnemen om deze secundaire netwerken te faciliteren? En welke kennis, vaardigheden en attitudes zijn hierbij wenselijk? In dit participatief onderzoek staan verhalen en dialoog centraal.